

ÅRSBERETNING 2019

Mary Fonden
H.K.H. KRONPRINSESSE MARYS FOND

Foto: Jakob Carlsen

INDHOLD

Forord	4
2. Vision og mission	10
3. Virksomhed	11
4. Aktiviteter i 2019	14
4.1 Mobning og Trivsel	16
4.2 Vold i Hjemmet	30
4.3 Ensomhed	36
4.4 Projekter, der lever videre uden Mary Fonden	44
4.5 Sådan bekæmper vi også social isolation	48
4.6 Mary Fondens særlige donation	52
4.7 Opsummering	54
5. Økonomi	55

Foto: Steen Ewald

FORORD

Vi danskere er flere gange kåret som et af verdens lykkeligste folkefærd. Det er der uden tvivl mange gode grunde til. Jeg er overbevist om, at en af dem er, at vi generelt vægter fællesskabet og omsorgen for hinandens velbefindende højt.

Men i disse år er der desværre nogle tydelige tegn på, at noget er under forandring. For der er blevet flere, der ikke trives i vores samfund i dag.

Vi hører det hele tiden: Flere er stressede og pressede. Alt for mange kæmper med deres psykiske velbefindende. Og flere end nogensinde før føler sig ensomme og sat uden for fællesskabet. Vi kan også se – lidt overraskende – at de unge er særligt hårdt ramt. Den nyeste undersøgelse på området viser, at 12 % af de 16-19-årige unge føler sig alvorligt ensomme.

Men hvad er årsagerne til de alvorlige tendenser i vores samfund? Vi har faktisk endnu ikke hele svaret. Når vi taler om de unge, er der nogen, der peger på de sociale medier og den perfektionskultur, der følger med som en af årsagerne til, at de unge er under pres. Andre peger på kravene fra skole og uddannelsessystemet og utryghed omkring, hvad fremtiden vil bringe. Andre igen på en tendens i vores samfund, hvor den enkelte i stigende grad er ansvarlig for at forme sin egen lykke og livsbane.

Der er altså mange årssagsforklaringer – og også til dels uenighed blandt forskere om, hvor vi skal rette spotlyset hen. Og måske er årsagen en blanding af det hele. Men til gengæld er der en ting, som langt de fleste kan blive enige om: At følelsen af at høre til og at have tætte relationer i sit liv er noget af det, der kan beskytte os imod mistrivsel, stress, ensomhed og fysisk sygdom. Og det gælder ikke bare for de unge. Det gælder for os alle sammen.

Mere aktuel end nogensinde

Mary Fonden har nu eksisteret i mere end 10 år. Vi startede i 2007 med en vision om at bekæmpe social isolation ud fra grundtanken om, at alle har ret til at høre til. Fordi alt tydede på, at netop det at have relationer i sit liv og føle sig som en del af noget, er en af de mest afgørende faktorer for, at vi kan trives som mennesker.

Derfor mener jeg også, at vores arbejde er mere nødvendigt end nogensinde.

Den nødvendighed er netop nu blevet forstærket med Corona-krisen, som vi i skrivende stund står midt i. Corona-krisen betyder nemlig, at vi alle er markant mere socialt isolerede, end vi plejer at være. Rigtig mange af os er afskåret fra familie, venner og andre, der spiller en vigtig rolle for os i vores hverdag. Og derfor mærker vi alle tydeligt, hvor vigtige vores sociale relationer er for os.

Vi har endnu ikke det fulde overblik over, hvad krisen kommer til at betyde for de udfordringer, som Mary Fonden er sat i verden for at være med til at løse. Men jeg er ikke i tvivl om, at den vil få mærkbare konsekvenser. Der er en markant risiko for, at endnu flere vil føle sig ensomme, og at de, der allerede er det, vil få det værre. Noget tyder også på, at omfanget af vold i familien er stigende. Samtidig har arbejdet med at skabe trivsel og bekæmpe mobning fået vanskelige vilkår, så længe daginstitutioner og skoler er lukkede.

Vi gør lige nu alt, hvad vi kan, for at arbejde videre med vores projekter og programmer, selvom Danmark er lukket ned – og måske vil være det et godt stykke tid endnu. For vi ved, at så snart Danmark åbner op igen, er der mere end nogensinde brug for, at vi er med til at skubbe på, at de gode, stærke og sunde fællesskaber kan opstå og vare ved. Hvis vi skal overkomme de store udfordringer, vi står overfor, kan vi dog ikke gøre det alene.

Vi bliver nødt til alle sammen at bidrage. Det kan både ske ved at være der for et menneske, der har brug for hjælp. Men det kan også være ved, at vi alle tænker lidt over, hvordan vi kan blive ved med at værne om et samfund, hvor fællesskabet og relationerne til vores medmennesker er i højsædet – også midt i en Corona-tid, hvor vi rent fysisk skal holde afstand.

H.K.H. Kronprinsessen

Bestyrelsesformand

“ *Mere end nogensinde er der brug for, at vi gør, hvad vi kan for at skubbe på, at de gode, stærke og sunde fællesskaber kan opstå og vare ved.*

H.K.H. Kronprinsessen

Foto: Jakob Carlsen

Foto: Steen Brogaard

FORORD

2019 har været endnu et spændende og begivenhedsrigt år for Mary Fonden. Ud over vores arbejde med nye og eksisterende projekter, har vi igennem året arbejdet med at skærpe vores rolle som vidensaktør, når det handler om at bekæmpe social isolation, skabe trivsel og modvirke mobning blandt børn, bekæmpe vold i familien og afhjælpe ensomhed.

Alt, hvad vi gør i Mary Fonden, bygger på et velfunderet vidensgrundlag. Derfor har vi siden fondens tilblivelse brugt ressourcer på at indsamle eller tilvejebringe den nødvendige viden, inden vi sætter nye projekter i søen eller går ind i nye samarbejder. Vi søger altid at tilegne os tilstrækkelig kendskab til årsager, konsekvenser, forebyggelse og afhjælpning. Hvor er der brug for handling? Hvad er årsagerne til en specifik udfordring? Hvad bliver der gjort i forvejen? Hvordan kan vi skabe positiv forandring?

Igennem de seneste år er vi også i højere grad begyndt at producere viden, der ikke blot er til brug for vores egne projekter og programmer. Vi producerer også viden, der i det hele taget skal kvalificere indsatsen inden for vores overordnede formål og arbejdet med mobning og trivsel, ensomhed og vold i familien generelt. I stigende grad er vi på den baggrund blevet en samlende vidensaktør, der bidrager med ny viden om social isolation og vores tre indsatsområder.

I 2019 har vi bl.a. i samarbejde med TrygFonden bidraget til en ny undersøgelse, der har kigget bag den tidligere undersøgelse Fællesskabsmålingen. Undersøgelsen er et eksempel på noget af det vidensarbejde, vi genererer i Mary Fonden, der ikke peger direkte ind i et konkret projekt, men som bidrager til det generelle arbejde med at bekæmpe social isolation.

Vi har i år også produceret viden, der mere direkte har til formål at kvalificere vores projekter. Vi har bl.a. fået foretaget en evaluering af Mary Fondens program LæseLeg. Formålet med evalueringen var at skabe dyb indsigt i oplevelsen og brugen af LæseLeg, samt at give anbefalinger til videreudvikling af programmet.

Evalueringen konkluderer bl.a., at LæseLeg er af høj faglig kvalitet, men også at der er et stort potentiale for at gøre LæseLeg endnu mere anvendeligt for de fagpersoner, der skal bruge det.

Somme tider kan viden også tjene til at skabe overblik over eksisterende indsatser og dermed bidrage til at afklare, om der overhovedet er behov for nye initiativer, eller om svaret på en udfordring snarere er bedre koordinering og systematisering af eksisterende tiltag. Med en ny kortlægning over indsatser målrettet udsatte børn og unge i Grønland – gjorde vi netop det i 2019. Kortlægningen blev præsenteret på en workshop blandt relevante aktører og vil fremadrettet blive anvendt som et vigtigt grundlag for arbejdet med børn og unge i Grønland.

Når vi udvikler og indhenter viden i Mary Fonden, gør vi det gennem tætte samarbejder med vores ekspertpaneler og forskellige vidensinstitutioner. For at kvalificere vores arbejde yderligere har vi i år også valgt at opruste analysekapaciteten i Mary Fondens sekretariat.

I 2020 vil vi arbejde videre med at producere viden og kommunikere den viden, vi får, til alle relevante parter og aktører. Viden er afgørende, når man arbejder med at flytte holdninger og adfærd og skabe forandringer. Og vi ser det som en af kerneopgaverne i Mary Fonden at bidrage med at tilvejebringe den viden – til gavn for alle aktører og i sidste ende, de mennesker vi ønsker at skabe forandring for.

Vi glæder os til det fortsatte arbejde i 2020, ikke bare med vores vidensproduktioner, men også alle vores projekter og programmer sammen med eksperter, vores projektpartnere, pro bono-partnere, præsidium og bestyrelse. I spiller alle en meget vigtig rolle i Mary Fondens arbejde.

/Helle Østergaard
Direktør

2. VISION OG MISSION

Mary Fonden er sat i verden for de mange, som står alene eller risikerer at stå alene og ende i social isolation. Mary Fonden skal støtte og hjælpe mennesker, som er røget ud af eller er i fare for at ryge ud af fællesskabet, til at indgå i eller forblive i fællesskabet.

Det er således Mary Fondens vision at bidrage til en samfundsudvikling, hvor alle har adgang til fællesskabet, og det er Mary Fondens mission at bekæmpe social isolation ud fra grundtanken *Alle har ret til at høre til*.

Fonden har på denne baggrund til formål at forebygge og afhjælpe social isolation, fremme tolerance over for forskellighed og skabe håb. Mary Fondens målgruppe er todelt og består af de oversete på kanten af fællesskabet og de mange, der skaber fællesskabet.

3. VIRKSOMHED

Mary Fondens virksomhed består i uddelinger i overensstemmelse med vedtægterne samt administration af fondens formue. Mary Fonden adskiller sig på væsentlige punkter fra mange andre fonde, bl.a. ved at fonden ofte selv identificerer og udvikler projekter. I andre tilfælde videreudvikler og skalerer fonden allerede eksisterende projekter.

I alle tilfælde drives projekterne i tæt samarbejde med relevante samarbejdspartnere. Således er Mary Fonden en aktiv igangsætter af projekter og projektførelser, der i høj grad er muliggjort ved hjælp af fondens dedikerede medstiftere, der alle har bidraget til såvel Mary Fondens stiftelse som økonomiske grundlag. Ved udgangen af 2019 var fondens formue godt 205 mio. kr.

Medstiftere	Carlsberg A/S	Oticon Fonden
	Det Obelske Familiefond	Poul Due Jensens Fond
	LEGO Holding A/S	Remmen Fonden
	Nykredit	Trygfonden smba
	Oak Foundation	Villum Fonden
Driftspartner	Hempel Fonden	

Hempel Fonden stiller ikke alene kontorfaciliteter til rådighed, men betaler ligeledes alle administrationsomkostninger og sørger derved for, at enhver donation og fondskapitalens afkast kan gå ubeskåret til Mary Fondens projektarbejde – netop med henblik på at sikre en langsigtet indsats til fremme af fondens formål. Mary Fonden styrker projektarbejdet yderligere ved at samarbejde med en række større partnere, som alle arbejder helt eller delvist pro bono for derigennem at fremme og støtte fondens formål og projekter.

Pro bono-partnere	MOTOR Agency	Mercuri Urval
	Bech-Bruun	PricewaterhouseCoopers
	McKinsey	

Endvidere skal samarbejdet med praktikere, fagfolk, forskere og organisationer også fremhæves, herunder ekspertpanelerne, der bidrager med indsigt i den nyeste faglige viden og forskning. Samarbejdet har stor betydning for projekternes kvalitet og gennemslagskraft.

Mary Fondens bestyrelse består ved udgangen af 2019 af bestyrelsesformand Hendes Kongelige Højhed Kronprinsessen, Ulla Brockenhuus-Schack, Michael Halbye, Nina Eg Hansen, Caroline Heering og Christian Schönau. Bestyrelsen arbejder ulønnet.

Mary Fondens sekretariat består ved udgangen af 2019 af direktør Helle Østergaard, kommunikationschef Bodil Liv Holm, udviklings- og analysechef Heidi Krumhardt Mortensen, seniorprojektleder Wencke Kathrine Jansen, seniorprojektleder Christina Stær Mygind, projektleder Anne Sofie Juul Hansen, seniorprojektleder Tine Oxholm, kommunikationsmedarbejder Simone Bodholdt, kommunikationsmedarbejder Birgitte Krogh Therkelsen, administrativ medarbejder Jane Persson, regnskabsmedarbejder Jena Høgenhav, studentermedhjælper Timian Bille Bach Landgraff, studentermedhjælper Esben Langer Rasmussen og piccoline Louisa Dohm Mogensen.

*Mary Fondens præsidium, bestyrelse og pro bono-partnere.
Foto: Steen Brogaard*

4. AKTIVITETER I 2019

I Mary Fonden arbejder vi for at bekæmpe social isolation, og vi har udpeget tre indsatsområder: Mobning og Trivsel, Vold i Hjemmet og Ensomhed. Indsatsområderne er udvalgt på baggrund af en afdækning af, hvilke livsomstændigheder der kan være direkte medvirkende til social isolation, og hvor det er muligt for Mary Fonden at bidrage til at forebygge og modvirke social isolation. Mary Fondens aktiviteter, herunder projekter, er primært placeret inden for de tre områder. Derudover bidrager og deltager vi i aktiviteter, der på andre måder er med til at øge viden og skabe opmærksomhed omkring vores overordnede formål.

Foto: Jakob Carlsen

4.1 MOBNING OG TRIVSEL

Mobning handler om systematisk udelukkelse og kan føre til alvorlig social isolation. Vores sociale relationer har stor betydning for vores trivsel, og mobning og trivsel er forbundne ved, at mobning står i vejen for trivslen – uanset om man er barn eller voksen. Omvendt kan en målrettet indsats for at skabe trivsel i en gruppe forebygge mobning.

Mary Fonden arbejder for at styrke børns sociale kompetencer og deres evne til at bidrage til og indgå i gode børnefællesskaber, fra de er helt små. Gennem udbredelse af viden, konkrete redskaber og helhedsorienterede projekter, primært i den offentlige arena, styrker vi børnefællesskabet og forebygger og afhjælper mobning blandt børn.

Vi arbejder for at skabe håb for børn, der føler sig uden for fællesskabet ved at vise dem og de voksne omkring dem, at der er en vej tilbage i fællesskabet, og ved at motivere alle i fællesskabet til at tage ansvar for det.

Selv om der er kommet mere opmærksomhed på mobning de seneste årtier, og flere dagtilbud og skoler har styrket indsatsen, er mobning fortsat et udbredt problem.

Skolebørnsundersøgelsen viser, at 5 % af de danske 11-15-årige skolebørn har oplevet at blive mobbet i skolen, hvilket svarer til 1-2 børn i hver klasse. Den viser også, at 9 % af børnene har været udsat for mobning på nettet, hvilket svarer til 2-3 elever i hver klasse. (Kilde: Skolebørnsundersøgelsen, 2018, Statens Institut for Folkesundhed)

MOBNING HANDLER OM UTRYGGE FÆLLESSKABER

Mobning handler om **negative fællesskaber**, som udspringer af en utryg kultur. Mobning anses derfor som et **gruppefænomen** mere end et individuelt problem.

5 % af de **11-15 årige** danske skolebørn har oplevet at blive mobbet i skolen, hvilket svarer til **1-2 børn i hver klasse**

Foto: Jakob Carlsen / Alliancen mod mobning

Kilder: Skolebørnsundersøgelsen, 2018, Statens Institut for Folkesundhed

FRI FOR MOBBERI

Fri for Mobberi er et pædagogisk antimobbeprogram, som forebygger mobning og styrker gode fællesskaber for børn og voksne i dagpleje, vuggestuer, børnehaver og skoler/SFO'er. Fri for Mobberi bygger på værdierne tolerance, respekt, omsorg og mod og tilbyder konkrete pædagogiske redskaber til at arbejde med gruppens relationer, herunder at håndtere drillerier og konflikter. Programmet indeholder også information og råd til forældre og fagpersoner om, hvordan de kan bakke op om børnefællesskabet.

Mange arbejder med Fri for Mobberi

Fri for Mobberi er i dag udbredt til cirka 40 % af Danmarks vuggestuer, 60 % af børnehaverne og omkring 45 % af landets indskolinger/SFO'er.

I 2019 sendte vi over 15.000 små bamsevenner ud til landets institutioner, og i løbet af projektets levetid er over 160.000 bamsevenner blevet sendt afsted. Bamseven er Fri for Mobberis maskot og børnenes ven, der minder alle om værdierne i Fri for Mobberi. Vi anbefaler, at hvert barn får sin egen lille bamseven.

Fokus på fællesskaber online

I 2019 har vi udvidet vores målgruppe til og med 3. klasse. Det blev fejret på Vibenshus Skole, hvor vi lancerede Fri for Mobberis nye sang Liker – en børnerapsang om god opførsel på nettet. Samtidig udsendte vi en samling af pædagogiske aktiviteter og materialer, som kan bruges til at hjælpe børn med at færdes på nettet og træffe gode valg på egne og fællesskabets vegne.

Brugernes hverdag i centrum

For at sikre at vores materialer fortsat er relevante, har vi dykket ned i dagplejere og pædagogers hverdag for at blive klogere på, hvordan arbejdet med at skabe trygge børnefællesskaber bedst integreres i det daglige arbejde. På baggrund af observationsstudier har vi fået nye indsigter, som vi vil inddrage i revideringen og videreudviklingen af vores materiale til de yngste målgrupper i 2020.

De små bamsevenner er børnenes personlige bamser. De bor ofte i fantasifulde bamseboliger og får masser af omsorg fra børnene.

BAMSEVEN

I 2019 sendte vi over **15.000** små bamsevenner ud til landets institutioner, og i løbet af projektets levetid er over **160.000** bamsevenner blevet sendt afsted.

Red Barnet

Ole Kirk's Fond

Fri for Mobberi sker i samarbejde med Red Barnet og Ole Kirk's Fond.

FÆLLESSKABET VINDER

Børnestafetten er et børneløb på en kilometer, der er en festlig markering af det alvorlige budskab:

Det er aldrig i orden at mobbe, og alle har ret til en plads i fællesskabet.

I Børnestafetten gælder det ikke om at komme først. Budskabet er, at det er det gode, positive fællesskab, der vinder – og derfor får alle børn også en medalje!

FRI FOR MOBBERI BØRNSTAFETTEN

Fri for Mobberi Børn stafetten handler om at stå sammen om at sige **nej til mobning**.

I 2019 afholdt vi Børn stafetten for **12. gang i træk**, og henholdsvis **542** og **2006** børn løb med i Aarhus og København.

“ En god ven, er en der hjælper hinanden, når de har brug for det.

Astrid, deltager ved Børn stafetten 2019

FREE OF BULLYING

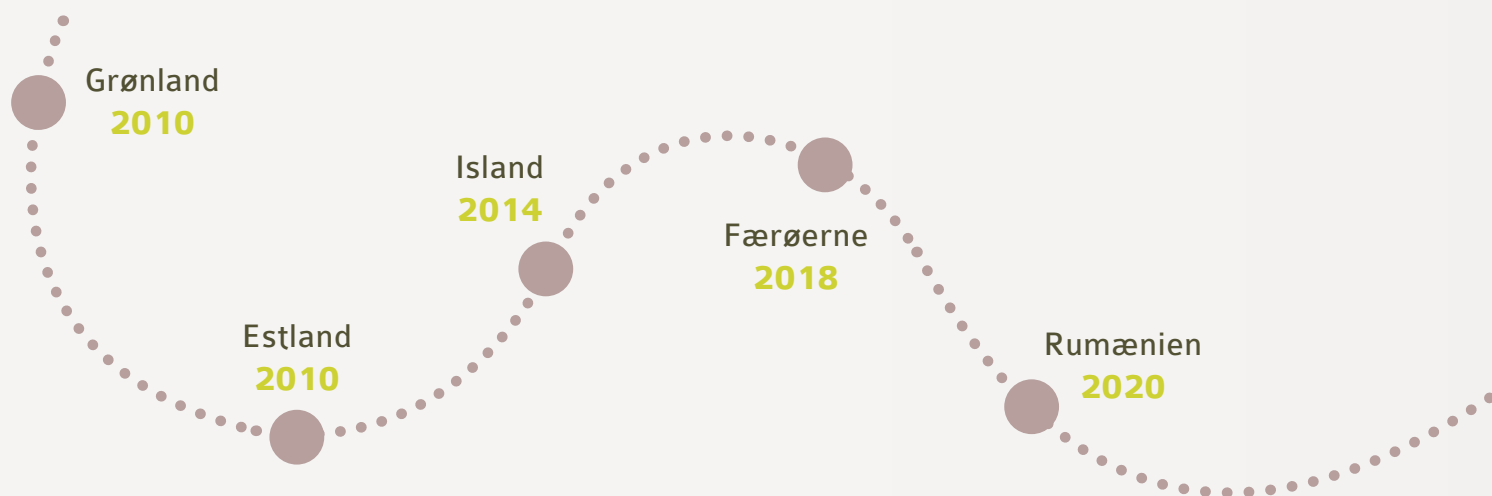

Mary Fondens antimobbeprogram Fri for Mobberi har igennem en årrække bevæget sig uden for Danmarks grænser under navnet Free of Bullying. Indtil nu har Grønland, Estland, Island og Færøerne implementeret programmet i forskellige tilpassede udgaver, og i 2020 vil Rumænien også komme til. Free of Bullying er med til at udbrede det fællesskabsorienterede mobbesyn og forståelsen for, hvordan man arbejder for positive børnefællesskaber.

Aktiviteter i 2019

- Grønland arbejder med Kammagiitta - Fri for Mobberi i børnehaver og skoler.
- Estland og Island har udbredt kufferterne til alle tre aldersgrupper og arbejder med programmet både blandt de 0-3-årige i dagpleje/vuggestue, de 3-6-årige i børnehaverne og de 6-9-årige i skolerne. Begge lande afholder løbende kurser for fagfolk.
- Færøerne har udbredt 3-6-års-kufferten og afholder kurser for fagfolk.
- Rumænien har oversat og tilpasset materialerne til de 3-6-årige sprogligt og kulturelt. Programmet har fået navnet Să fim prieteni, der betyder "Lad os være venner". Materialet bliver pilottestet fra begyndelsen af 2020.
- I efteråret blev der for femte gang afholdt et todages seminar i København for de deltagende lande med det formål at dele viden, erfaringer og udvikle i fællesskab. Årets tema var børns digitale liv, og i anledning af jubilæet deltog Kronprinsessen under landenes statuspræsentationer.

“ Jeg er meget imponeret over den måde, I hver især har taget Fri for Mobberi til jer. Og jeg er så taknemmelig for, at alle arbejder så godt med programmet. Når jeg har været rundt at besøge børnehaver i nogle af de lande, der arbejder med Free of Bullying, og set børnene, og den forskel programmet gør for dem, så bliver jeg glad helt ind i hjertet.

H.K.H. Kronprinsessen

ALLIANCEN MOD MOBNING

Mary Fonden, Børns Vilkår og Red Barnet ønsker en fremtid, hvor ingen oplever mobning. Derfor har vi samlet kræfterne i Alliancen mod mobning.

Vi har brugt 2018-2019 på at udvikle vores første fælles initiativ, Skolestyrken.

Med Skolestyrken vil Alliancen mod mobning tilbyde et effektivt og sammenhængende skoletrivselsprogram, der giver skoler en helhedsorienteret tilgang til arbejdet med at styrke fællesskaber, fremme skoletrivsel og bremse mobning fra børnehaveklasse til 10. klasse.

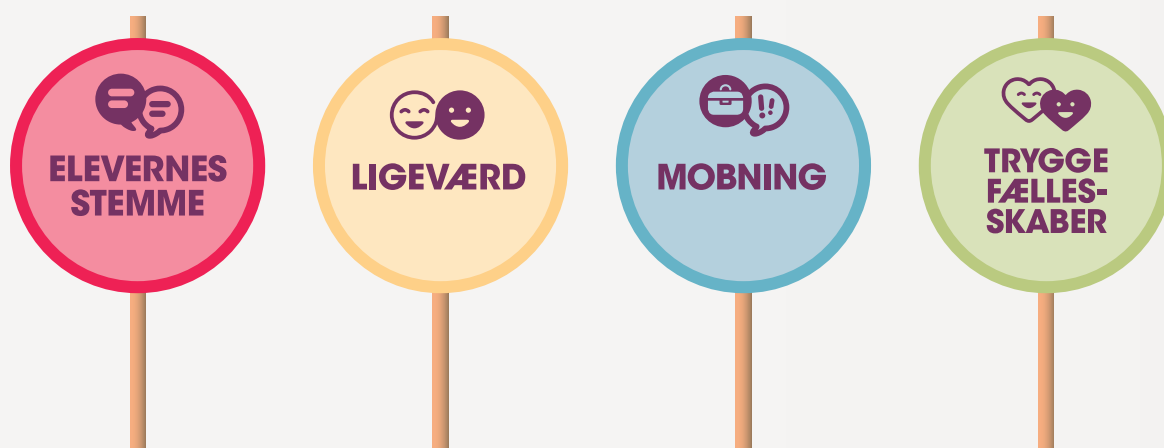
Sammen styrker vi skolens trivsel

Skolestyrken er en effektiv, testet og helhedsorienteret tilgang til at fremme skoletrivsel og bremse mobning.

Programmet tilbyder:

- Konkrete og effektive redskaber til at håndtere og forebygge mobning.
- Et kompetenceløft løft af skolens personale.
- Et fælles sprog for trivsel og mobning for alle, der arbejder på skolen.
- En målrettet og særligt tilpasset indsats til at styrke trivsel for børn og voksne på skolen.
- Hjælp til at integrere trivselsarbejdet i alle dele af skolens praksis.
- Et forløb tilpasset skolens behov, ressourcer og nuværende trivselsarbejde.

Ud over Mary Fonden har Ole Kirk's Fond, A.P. Møller Fonden og TrygFonden valgt at støtte projektet.

Skolestyrken er **testet, udviklet** og **tilpasset** i samarbejde med pilotskoler fra hele landet.

I 2019 er Skolestyrkens program blevet afprøvet på **Brøndbyvester Skole, Vigerslev Allés Skole** og **Bellahøj Skole**. Dette har givet **uvurderlig viden** til udformning af programmet samt de mange undervisningsmaterialer, som indgår heri.

Foto: Jakob Carlsen / Alliancen mod mobning

I **2020** udrulles programmet til **flere skoler**, og fra **2021** kan **alle** skoler være med.

Skole styrkøen
Alliancen mod mobning

**BØRNS
VILKÅR**

Red Barnet

A.P. MØLLER FONDEN

TrygFonden

Ole Kirk's Fond

Alliancen mod mobning sker i samarbejde med Børns Vilkår og Red Barnet.

Skolestyrken sker i samarbejde med Børn Vilkår, Red Barnet, A.P. Møller Fonden, TrygFonden og Ole Kirk's Fond.

LÆSELEG

LæseLeg er et konkret pædagogisk materiale, som gør det lettere for det pædagogiske personale at styrke børns sprog og sociale relationer. I LæseLeg involveres mindre grupper af børn aktivt i oplæsning af gode billedbøger gennem historiefortælling, dialog og kreative aktiviteter. På den måde får børnene gode læseoplevelser med jævnaldrende, samtidig med at de tilegner sig et nuanceret sprog. Det hjælper deres kommunikative kompetencer på vej og støtter dem samtidig i at indgå i fællesskabet. LæseLeg bygger på den evidensbaserede metode dialogisk læsning.

LæseLeg i udvikling

LæseLeg satte i 2019 en større brugerevaluering i gang blandt det pædagogiske personale. I december 2019 var evalueringen færdig, og vi tager den nyerhvervede viden med i videreudviklingen af LæseLeg.

Vi har desuden brugt året på at forberede de næste tiltag i LæseLeg, som igangsættes i 2020, hvor særligt de sprogligt mest udfordrede børn skal tilgodeses. Vi starter bl.a. nye samarbejder med flere kommuner, hvor vi skal arbejde med et tilpasset materialesæt og et særligt fokus på kompetenceopbygning af det pædagogiske personale.

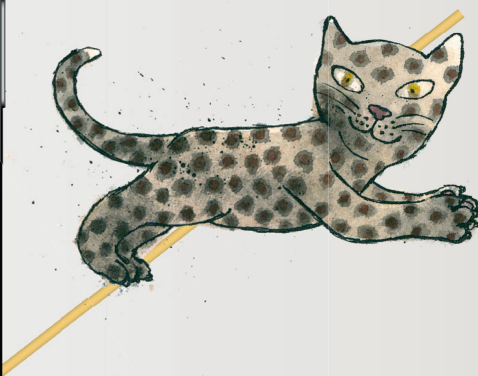
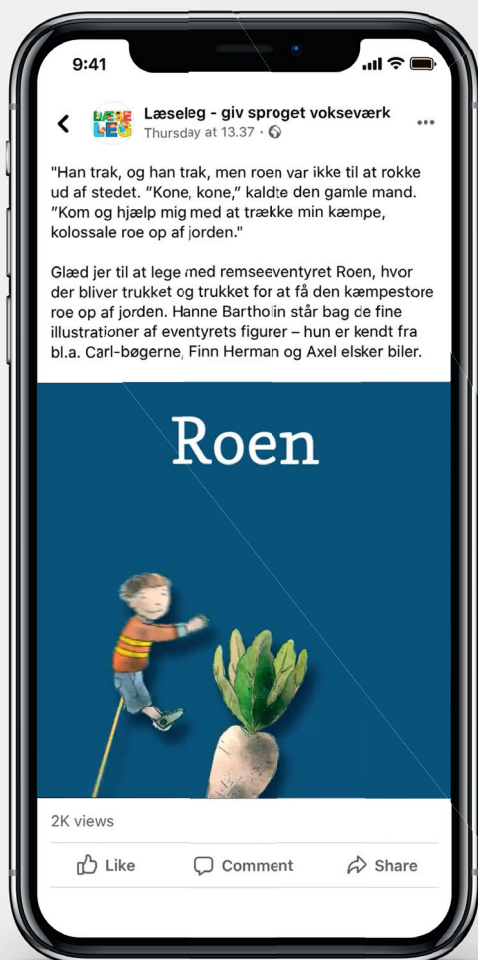
Nyt remseeventyr til børn med et lille sprog

LæseLeg udgav sit andet remseeventyr i 2019. Denne gang med fine illustrationer af Hanne Bartholin. Et remseeventyr er en rytmisk leg med sproget, der er karakteriseret ved kun i meget begrænset omfang at have en egentlig narrativ handling – til gengæld er der mange gentagelser. Derfor fungerer remseeventyr godt til børn med et lille sprog.

I billedbøgerne møder børn et gennearbejdet og visualiseret sprog, der udfordrer dem, giver dem viden om kulturelle værdier, livet og verden. Samtidig er bøgernes illustrationer en ideel inspirationskilde til leg.

På LæseLegs **Facebookside** har flere end **6.200 følgere** fundet inspiration til det kreative arbejde med billedbøgerne.

“ Der går ikke ét barn ud, som ikke er blevet set eller som føler sig vigtig.

Ida og Jannie, pædagog og pædagogisk assistent i brugerundersøgelse om LæseLeg.

LÆS MERE

LæseLeg har boghæfter til **143 billedbøger** og **to remseeventyr** på www.læseleg.dk

ANTIBULLI

Der er brug for, at trivsel og sammenhold blandt børn i deres fritidsliv styrkes. Næsten hvert 10. barn er nemlig stoppet til en fritidsaktivitet på grund af mistrivsel. Antibulli er et redskab til børnetrænere, der gerne vil styrke sammenhold som en del af træningen. Målet er at skabe så stærk en holdånd, at der ikke bliver plads til mobning. Antibulli består bl.a. af viden, øvelser og aktiviteter, der involverer både trænere, forældre og spillerne selv.

Antibulli Håndbold

Siden 2017 har Mary Fonden og MH24 – Foreningen Mikkell Mod Mobning arbejdet med at udbrede Antibulli Håndbold. I 2019 overtog MH24 indsatsen. Vi har med glæde set med fra sidelinjen, at mange flere håndboldklubber i årets løb har valgt at støtte op om det gode fællesskab, holdånden og klubfølelsen.

MH24 har gjort et stort arbejde med at udbrede kendskabet til Antibulli Håndbold – og det er i årets løb blevet til mange klubbesøg. Antibulli Håndbold er gratis og kan findes på antibulli.dk. Projektet har i 2019 været støttet af Poul Due Jensens Fond.

Antibulli Svømning

I efteråret 2019 startede vi et samarbejde med Dansk Svømmeunion og TrygFonden om udvikling af Antibulli Svømning. Samarbejdet er nyt, men ideen bag er ikke ny – det bygger nemlig på en ambition om at udbrede Antibulli projektet til flere sportsgrene.

Antibulli Svømning er blevet afprøvet i 10 udvalgte klubber. Vi har løbende evalueret klubbernes oplevelser, så vi kan tilpasse projektet, inden det tilbydes til alle svømmeklubber i Danmark i løbet af 2020.

TrygFonden

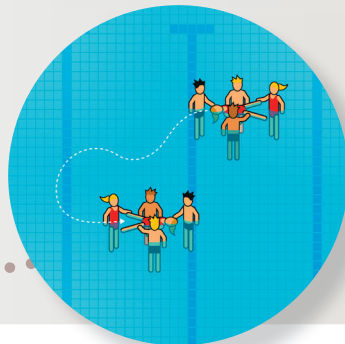
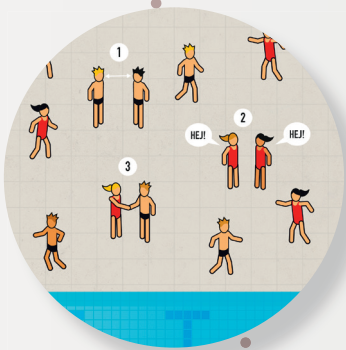
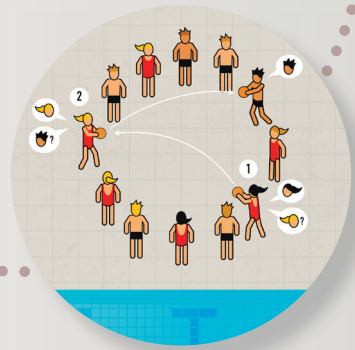
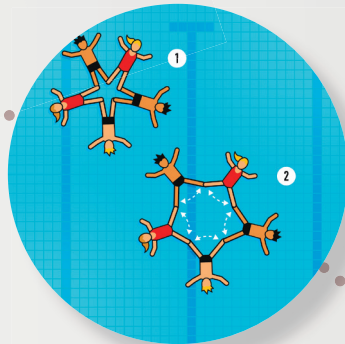
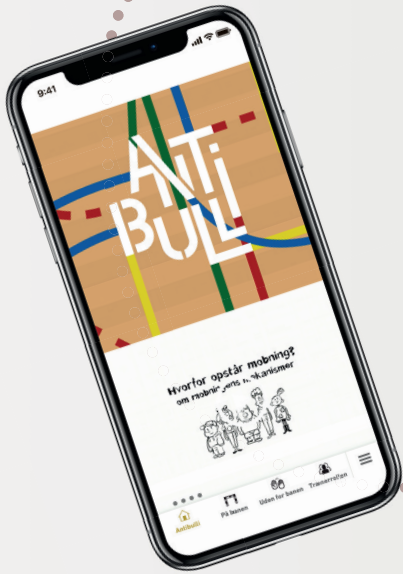
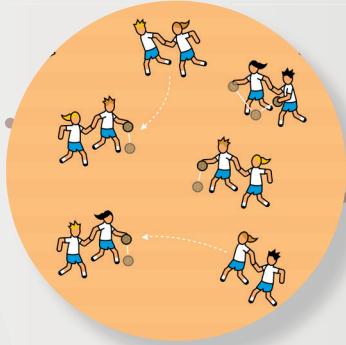
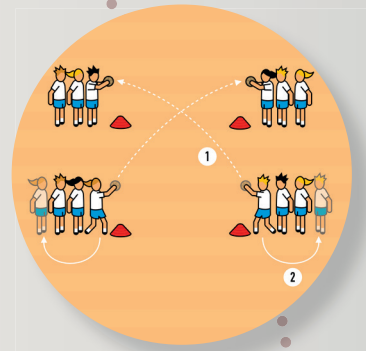
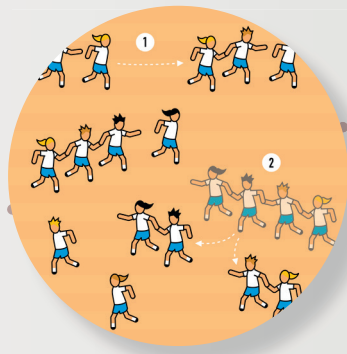
Antibulli Håndbold sker i samarbejde med MH24 – Foreningen Mikkell Mod Mobning og TrygFonden.

TrygFonden

Antibulli Svømning sker i samarbejde med Dansk Svømmeunion og TrygFonden.

4.2 VOLD I HJEMMET

Alt for mange voksne, unge og børn oplever, at deres nære relationer også er voldelige relationer. Samtidig er vold i familien svært at tale om og forbundet med skyld, skam og isolation. Hvis en familie lever med vold igennem længere tid, kan grænserne for, hvad der er normalt i et familieliv og parforhold, gradvist rykke sig. Både for de voldsudsatte og voldsudøveren. Og mens hjemmet fyldes med uro, utryghed og frygt, vokser risikoen for, at børnene fører de voldelige mønstre videre senere i livet.

I Mary Fonden arbejder vi for at skabe opmærksomhed omkring vold i hjemmet, at forebygge vold og at støtte den voldsudsatte på vejen mod et liv uden vold. Gennem udbredelse af viden udvider og nuancerer vi danskernes forståelse af vold og motiverer børn som voksne til at reagere på vold, når de oplever den.

Vi bidrager til at kvalificere og udbrede tilbud til voldsudsatte og skaber håb ved at vise, at der er hjælp at få, og at der er alternativer til voldens sprog. Vi vil i de kommende år særligt støtte vordende forældre og forældre til små børn, der oplever vold i familien, til at bryde med volden tidligt. Vores håb er, at færre børn vil vokse op med vold og gentage de samme mønstre i ungdoms- og voksenlivet.

38.000 kvinder
og **19.000 mænd**
udsættes for fysisk
partnervold inden
for et år.

(Kilde: Statens Institut
for Folkesundhed,
2018)

Knap **3 ud af 4** voldsudøvere har selv
oplevet vold i hjemmet som børn.

(Kilde: Dialog mod Vold, 2018)

Foto: Lorem ipsum

Knap **hvert 6. barn** er udsat for
vold i hjemmet.
Det svarer til **3-4 elever** i hver
skoleklasse.

(Kilde: SFI, 2016)

4%

af de danske kvinder har
oplevet psykisk vold inden
for et år, og hver 20. kvinde
i Danmark har i løbet af et år
været udsat for mindst
en form for partnervold.

(Kilde: VIVE, 2018)

“ Vi lever i et samfund, hvor lovgivningen på voldsområdet er tydelig, hvor graden af ligestilling mellem kønnene er relativt høj, og hvor der er bred enighed om, at vold hverken kan accepteres eller retfærdiggøres. Alligevel er vold mod kvinder fortsat udbredt. Hvorfor er kurven så vanskelig at knække?

Kronprinsessen til Nordiske Kvinder Mod Vold 2019.

RYGSÆKKE TIL BØRN PÅ KRISECENTRE

Hvert år flytter cirka 1.800 børn i Danmark på krisecenter med deres mor. Ofte er situationen kaotisk, når familien forlader hjemmet, og mødre når måske hverken at pakke børnenes tandbørste eller yndlingsbamse. Rygsækken rummer det mest nødvendige, som et barn kan savne på krisecenter, og kan bringe lidt glæde i en svær tid. Rygsækken fungerer også som et pædagogisk værktøj for krisecentrenes børnemedarbejdere og bliver brugt til at sætte gang i den svære samtale med barnet om oplevelserne i hjemmet. Rygsækkene uddeles i Danmark, Grønland og på Færøerne.

Årets højdepunkter

Vi rundede 25.500 rygsække, da vi igen i 2019 pakkede rygsække sammen med pensionerede LEGO-medarbejdere hos LEGO Charity i Billund. I 2019 pakkede og udsendte vi 2.325 rygsække.

I september besøgte vi Kvindehjemmet i København for at udveksle erfaringer om rygsækkene. Både nuværende og tidligere beboere på krisecentret delte deres oplevelser med rygsækken og gjorde det tydeligt, at det er en taske med meget mere end en praktisk betydning.

Pædagog Marie Møller Christensen fortalte, hvordan hun bruger rygsækken i sit pædagogiske arbejde, hvordan den støtter børnene til at sætte ord på volden, og hvordan den bidrager til, at børn, som står i en ualmindelig situation, kan føle sig som helt almindelige børn.

Flotte og rørende postkort

Igen i 2019 har vi modtaget mange flotte postkort fra børn og mødre på krisecentre. I hver rygsæk ligger en hilsen fra Kronprinsessen til både mor og barn. Hilsenen indeholder også et postkort, som børnene kan tegne og skrive en hilsen på og sende retur til os.

“ Rygsækken er en besked til børnene om, at vi ser dem, hører dem og tager deres oplevelser alvorligt. Volden er aldrig deres skyld og kan aldrig retfærdiggøres. Kronprinsessen om rygsækkene og deres betydning for børnene.

BØRN PÅ KRISECENTRE SER, HØRER OG MÆRKER VOLDEN

56 %

af børnene på krisecentre har før opholdet overværet eller overhørt fysisk og/eller seksuel vold mod mor.*

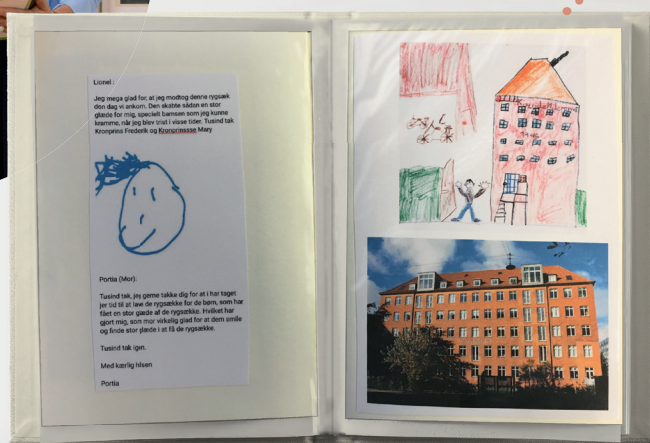
Foto: Jakob Carlsen

Det kan være lige så **skadeligt** for børn at **overvære vold** mod deres nære, fx deres mødre, som selv at blive **udsat** for vold.**

Foto: Steen Brogaard

24 % af børnene på krisecenter har inden for de seneste **12 måneder** inden opholdet selv været direkte udsat for fysisk vold, og **60 %** har været udsat for psykisk vold.*

85 %

af børnene har før opholdet overværet eller overhørt psykisk vold mod mor.*

(*Kilde: Årsstatistik 2018 – Kvinder og børn på krisecentre, Socialstyrelsen, 2019. Der tages forbehold for, at et barn kan have indgået i statistikken flere gange, da nogle børn har gentagne ophold på krisecentre. **Kilde: Socialstyrelsen)

Ole Kirk's Fond

Rygsække til børn på krisecentre sker i samarbejde med Ole Kirk's Fond. Rygsækkene distribueres i samarbejde med LOKK (Landsorganisation af Kvindekrisecentre). Gyldendal sponsorerer bøger til rygsækkene.

SAMMEN UDEN VOLD

Det er livsomvæltende at blive forældre, og en familieførøgelse kan udløse eller eskalere vold i et forhold – allerede under graviditeten. I dag findes der ingen rutinemæssig screening for partnervold i Danmark, selvom vi ved, at vold mod gravide kan have store konsekvenser for det ufødte barn. I 2019 indgik vi et nyt samarbejde med Amager og Hvidovre Hospital, Dialog mod Vold og Østifterne, hvor vi skal skabe en model for, hvordan jordemødre kan opspore vold blandt gravide. Samtidig udvikler vi en indsats med støtte og rådgivning til familier.

I Sammen uden vold arbejder vi for at:

- Udvikle en model for opsporing af partnervold og risiko for vold i familien blandt gravide. Modellen skal indeholde værktøjer til rutinemæssig screening af alle gravide og kunne benyttes i jordemoderkonsultationer.
- Udvikle en særlig indsats til familier med voldsproblematikker, som venter barn. Indsatsen skal kunne implementeres i det eksisterende sundhedsfaglige tilbud til sårbare gravide.
- Skabe en model for opsporing og indsats, som kan implementeres i alle landets regioner/på alle fødesteder.
- Oparbejde ny viden om vold og graviditet i Danmark.
- Medvirke til, at det bliver naturligt at spørge til og tale om vold i hjemmet i forbindelse med graviditetsundersøgelser.

Projekt // God start på familielivet

Sammen uden vold

Foto: iStock

V?LD

Vi spørger til partnervold her på hospitalet
– ligesom vi spørger til rygning.
Ganske enkelt fordi det er vigtigt
for jeres barns trivsel.

Hvis I lever med vold eller oplever voldsomme konflikter, kan I tale med jeres jordemoder eller kontakte Lev Uden Volds 24 timers hotline på tlf.: 70203082

 Sammen uden vold

SAMMEN UDEN VOLD ER ET SAMARBEJDE MELLEM AMAGER OG HVIDOVRE HOSPITAL, MARY FONDEN, DIALOG MOD VOLD OG ØSTIFTERNE

Vold mod **gravide** begået af en tidligere eller nuværende partner fordobler risikoen for at **føde for tidligt** og med lav fødselsvægt. (Kilde: *International Journal of Obstetrics and Gynaecology*)

At være udsat for **partnervold** inden en graviditet er den største risikofaktor for at blive **udsat** for vold under graviditeten. (Kilde: *James et al, 2013*)

Internationale studier viser stigninger på op til **30 % flere kvinder**, der fortæller, at de er udsat for vold efter indførelse af rutinemæssig screening. (Kilde: *Women's Health, 2010*)

Jordemoderforeningen estimerer på baggrund af internationale undersøgelser, at **4-8 % af alle gravide kvinder** i Danmark er udsat for vold i hjemmet.

4.3 ENSOMHED

Mange danskere kæmper med følelsen af ensomhed. Ikke bare en gang i mellem, men ofte. Når ensomheden bider sig fast, skader den både vores livskvalitet og helbred. For 350.000 danskere på 16 år og derover er ensomhed et alvorligt problem. Svær ensomhed er mest udbredt blandt unge og de allerældste ældre. Ensomhed kan medføre alvorlige vanskeligheder i forhold til at indgå i og skabe relationer til andre mennesker og kan øge risikoen for at udvikle en række alvorlige sygdomme.

Mary Fondens vision inden for indsatsområdet Ensomhed er, at alle mennesker skal opleve nære, respektfulde relationer, hvor andre er noget for dem, og hvor de kan være noget for andre. Gennem konkrete projekter og kommunikation om ensomhed er det vores ambition at igangsætte og udbrede ny viden om ensomhedens årsager og konsekvenser.

Vi bidrager til metodeudvikling på området og udvikler, afprøver og forankrer indsatser, der kan forebygge, lindre og afhjælpe ensomhed. Vi belyser vejene ind og ud af ensomhed, bryder tabuet og rækker ud til dem, der føler ensomheden, og til dem, der står omkring dem. Vi skaber håb for de mange, der oplever ensomhed, ved at vise, at ensomheden kan overkommes.

VIDSTE DU ...
at flere kvinder end mænd er svært ensomme som unge. **15 %** af de **16-24-årige** kvinder mod **10 %** af mændene?

12 %

af unge 16-24-årige er svært ensomme.

Ensomhed er mest udbredt i **ungegruppen**, herefter er det de **85+**, der er mest ensomme.

Den mindst ensomme aldersgruppe er de **65-79-årige**.

13 % af danske børn
har ikke en eneste god ven at tale med, og 9 % af danske unge savner ofte nogen at være sammen med.

Risikoen for at føle sig svært **ensom som ung** fordobles, hvis man hverken har et arbejde eller er under uddannelse, hvis man **bor alene** eller ikke har en kæreste.

92 %

af unge, der ikke føler sig ensomme, ser venner hver dag eller **1-2 gange om ugen**. For de unge, der føler sig svært ensomme, er tallet **77 %**. Selv om man føler sig **svært ensom** som ung, har man alligevel ofte kontakt til venner.

FOLKEBEVÆGELSEN MOD ENSOMHED

---

84 organisationer, foreninger, kommuner og virksomheder er gået sammen om visionen om, at ingen skal rammes af alvorlig ensomhed i Danmark. I Folkebevægelsen mod Ensomhed deler vi viden og erfaringer og får mulighed for at gå sammen i kampen mod ensomhed i stedet for at kæmpe fra hvert vores ringhjørne. I Mary Fonden har vi været med fra begyndelsen i 2014.

Danmark Spiser Sammen

I uge 17 og 45 hvert år inviterer og opfordrer Folkebevægelsen mod Ensomhed danskerne til at spise sammen. Det foregår til store fællesmiddage, til fællesspisninger i forskellige organisationer og helt privat, når danskere åbner deres hjem for dem, der har mod på at møde nye mennesker. Fællesspisningerne er på den ene side med til at sætte fokus på ensomhed og er på den anden side en reel mulighed for mennesker til at mødes. I år har minimum 30.000 danskere deltaget i fællesspisninger landet over.

Mange kommuner har løbende meldt sig ind i Folkebevægelsen. For nylig er Viborg, Morsø, Vejen, Fredericia, Guldborgsund og Bornholms Regionskommune kommet til. Det betyder, at vi i Folkebevægelsen samlet set har over 20 % af landets kommuner som medlemmer.

Hvad bidrager vi med?

I Mary Fonden bidrager vi til Folkebevægelsen mod Ensomhed ved at sidde med i styregruppen, i analyseudvalget og i ungeudvalget. Folkebevægelsen mod Ensomhed er organiseret med en styregruppe, en koordinationsgruppe og en række udvalg, der står for bevægelsens initiativer. Sekretariatsfunktionen varetages af en enkelt medarbejder.

“ Det er vigtigt, vi lærer hinanden bedre at kende og skaber noget sammen i lokalområdet, på tværs af forskellige kulturer og forskellige sociale baggrunde.

Initiativtager til fællesspisning i Danmark Spiser Sammen.

30 %

af danskerne har deltaget i en fællesspisning det seneste år, og hele **78 %** mener, at det kan hjælpe på ensomhed at have nogen at spise sammen med.

Størstedelen af danskerne mener, at måltidet er en **god anledning** til at møde **nye mennesker**.

1 UD AF 3

er villige til at invitere fremmede hjem til et måltid hos dem selv.

Kilde: Danskernes måltidsvaner, Epinion for Mary Fonden og Folkebevægelsen mod Ensomhed 2019

FOLKEBEVÆGELSEN
MOD ENSOMHED

Folkebevægelsen mod Ensomhed er finansieret af medlemmerne. Danmark Spiser Sammen har i perioden 2016-2018 været støttet af Nordea-fonden.

ME&WE

Danske unge er kompetente og pligtopfyldende som aldrig før, men det halter med deres sociale trivsel. En voksende andel kæmper med stress, pres og ensomhed, og alt for mange unges liv bremses af den sociale mistrivsel. Sammen med Chris MacDonalds fond Just Human, Efterskoleforeningen og Tuborgfondet har vi i 2019 arbejdet videre på projekt Me&We målrettet unge på efterskoler. Projektet skal bidrage til at fremme en socialt stærk ungdomsgeneration.

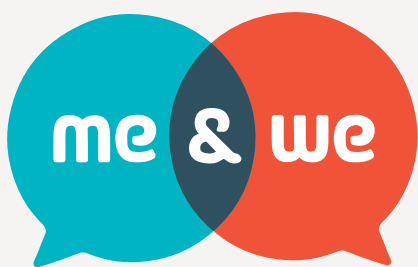

Projekt Me&We indeholder en række aktiviteter og øvelser, der bl.a. skal få unge til at overveje, hvordan de skaber og bevarer de sociale relationer, de har behov for. Videndeling er højt prioriteret i projektet, og både læring og interventioner vil blive delt med andre interesserede. Det er således også allerede tænkt ind, at hele eller dele af projektet på sigt kan tilbydes fx folkeskolens ældste klasser eller ungdomsuddannelserne.

Inddragelse af de unge i projektudviklingen

Efter testfasen i 2018 viste en evaluering, at lærerne var glade for materialet, men eleverne meldte tilbage, at der var for meget klasseundervisning og for få aktiviteter. Der var i høj grad brug for at inddrage de unge yderligere og få deres bud på, hvad de mener, der skaber en socialt stærk ungdomsgeneration.

Samtidig skilte projektets arbejdstitel Social Fitness vandene blandt de unge og lærerne. Derfor har vi også inddraget lærerne og de unge i en proces omkring et nyt navn og en visuel identitet.

“ Som forstander oplever jeg, at presset på de unge er stigende. Særligt i starten af skoleåret er der elever, der fortæller, at de ikke kan finde ind i et nært fællesskab. De har ikke fået gode og nære venskaber. De oplever, at de er ensomme, at de ikke kan falde til, og at de er de eneste, der har det sådan.

Forstander Thorkild Specht på Høng Efterskole.

I 2019 har vi ...:

- Udviklet og afprøvet materialet med elever og lærere på henholdsvis Høng, Hasle og Flakkebjerg Efterskole.
- Søgt og fået finansiel støtte fra Tuborgfondet til projektet.
- Haft Ungdomsbureauet til at facilitere workshops på de tre testefterskoler, hvor vi fik elevernes bud på, hvad der skal til for at støtte op om en socialt stærk ungdomsgeneration.
- Påbegyndt evaluering.
- Optaget film med Chris MacDonald og efterskoleelever til temaet ”Mig og min mobil”.
- Udviklet yderligere på lærermaterialet og skærpet metoder og øvelser.
- Undersøgt, hvordan vi kan indarbejde mere omkring social spejling, flertalsmisforståelser, adfærdsændringer og søvn i projektet.
- Kombineret den eksisterende viden om unges sociale trivsel med deres egne bud på, hvad der skal til for at skabe en ungdomsgeneration, der finder støtte og styrke i hinanden.

Ambitionen med projektet er at tilbyde et materiale, som passer til efterskolernes hverdag, som er meningsfuldt for elever og lærere, og som styrker de unges sociale trivsel og forudsætninger for hver især og i fællesskab at bidrage til en socialt stærk ungdomsgeneration. Det er planen, at projektet vil blive tilbudt samtlige efterskoler i skoleåret 2021/2022.

**JUST
HUMAN**

 efterskolerne

**TUBORG
FONDET**

Me & We sker i samarbejde med Just Human og Efterskoleforeningen.

MEDIEKONKURRENCEN

Døden er en uundgåelig del af livet, og død, alvorlig sygdom og sorg bæres lettere, når vi har nogen at dele det med. For at bryde dødens tabu, bidrog vi til Mediekonkurrencen for skoler 2019 med temaet "Døden er da noget, vi taler om". Mediekonkurrencen 2019 var et samarbejde mellem Børn, Unge & Sorg, Østifterne, Politiken, Ekstra Bladet, Jyllands-Posten og Mary Fonden.

Eleverne arbejdede med døden som tema landet over

Mere end 200 klasser fra 6.-10. klasse landet over producerede aviser og nyhedssites med det svære emne 'Døden er noget vi taler om' som omdrejningspunkt. Fra uge 38-46 fik eleverne i 6.-10. mulighed for at dykke ned i de journalistiske genrer og agere nyhedsredaktion med livet og døden som omdrejningspunkt. Eleverne valgte selv, om de ville deltage i konkurrencen med en avis eller et nyhedssite.

Foto: Steen Brogaard

I oktober besøgte Kronprinsessen 7.a på Frydenhøjskolen i Hvidovre, for at snakke om deres arbejde med temaet. Og der var fuld gang i produktionen af en avis, da Kronprinsessen besøgte klassen. Klassen skrev artikler om alt fra, hvorfor mænd dør tidligere end kvinder til uhelbredelig kræft.

Temaet 'Døden er da noget vi taler om' satte landet over gang i samtaler og refleksioner om død, sorg og sygdom blandt elever fra 6.-10. klasse.

“ Det er, som om vi har glemt døden. Vi lukker øjnene for den og bilder os ind, at vi lever evigt. Dødens tabu betyder, at vi har svært ved at tale med mennesker, der har alvorlig sygdom og sorg inde på livet, og mange efterladte mødes derfor af tavshed. Sorgen bliver ofte en ensom affære, og sådan skal det ikke være!

Direktør i Børn, Unge & Sorg
Preben Engelbrekt.

Foto: Steen Brogaard

**BØRN,
UNGE
& SORG**

 Østifterne
støtter omtanke

**Ekstra
Bladet**

POLITIKEN
den levende avis

Jyllands-Posten

Mediekonkurrencen sker i samarbejde med Børn, Unge og Sorg, Østifterne, Politiken, Ekstra Bladet, Jyllands-posten og Mary Fonden.

4.4 PROJEKTER, DER LEVER VIDERE UDEN MARY FONDEN

I 2019 er vi som planlagt gået ud af et par af de projekter, vi har været engageret i, fordi projekterne har været klar til at kunne leve videre uden os. Vi vil følge projekterne med stor interesse og opbakning fra sidelinjen.

RÅD TIL LIVET

Flere end 4.500 voldsudsatte kvinder har de seneste ti år fået gratis professionel juridisk og økonomisk rådgivning i Råd til Livet. Projektet udspringer af Mary Fondens arbejde for at bekæmpe vold i hjemmet.

Efter ti år trådte Mary Fonden i 2019 ud af projektet, som drives videre af Mødrehjælpen, LOKK - Landsorganisation af Kvindekrisecentre og Nykredit. I februar samlede Kronprinsessen projektets parter, frivillige rådgivere og kvinder, der har fået rådgivning i Råd til Livet, til et afsluttende arbejds møde og en uformel snak om erfaringerne i Råd til Livet og de udfordringer, der fylder mest på området for vold i hjemmet netop nu.

"Jeg vil gerne sige en særlig tak til Jette og Lisbeth for, at I har fundet modet til at være med her i dag. Ved at stå frem og fortælle jeres historie giver I en forståelse for, hvor kompleks vold i hjemmet er. I nedbryder tabuet om vold og inspirerer andre kvinder til at gøre som jer og søge hjælp." Kronprinsessen til Jette og Lisbeth, som delte deres personlige fortællinger om at leve med vold til det afsluttende arbejds møde i Råd til Livet på Ringsted Krisecenter.

RELEVANT I DAG

Kærlig Talt er lige så relevant i dag, som da vi lancerede projektet i 2015. Lærerne efterspørger **redskaber** til at sætte den hårde tone, grænser og relationer på dagsordenen i klasserne. Ved udgangen af 2019 havde flere end **1.000 lærere** oprettet sig som brugere af Kærlig Talt.

KÆRLIG TALT

Svære følelser som afmagt, jalousi og vrede er en naturlig del af at være ung. De kan opstå i forbindelse med mobning, skænderier med kæresten, forældres skilsmisse eller oplevelsen af at blive udelukket fra fællesskabet.

Undervisningsforløbet Kærlig Talt er rettet mod skolens ældste elever og handler om at skærpe deres evne til at reagere på de svære følelser med respekt for egne og andres grænser. Eleverne får konkrete redskaber og rum til at øve sig i forskellige måder at handle og kommunikere på – i sidste ende for at forebygge grænseoverskridende adfærd i nære relationer.

I december 2019 afsluttede vi samarbejdet med Center for Familieudvikling om Kærlig Talt. Alle øvelser, videoer, undervisermanual og handouts er stadig gratis og frit tilgængeligt på projektkaelrigtalt.dk.

KATTUNNEQ

Når kvinder og børn må flytte på krisecenter, skal de mødes af krisecentermedarbejdere, der er klædt på med viden om voldens mekanismer og dynamikker, og som samtidig kender metoder til at arbejde med familier i krise. I Kattunneq har vi siden 2014 sammen med vores projektpartnere arbejdet for at styrke medarbejderne på de grønlandske kvindekrisecentre gennem efteruddannelse og netværksmøder.

I marts 2019 afsluttede vi projektet med to arrangementer i Nuuk med fokus på at forankre og udbrede den viden, vi havde oparbejdet i Kattunneq. Vi lancerede undervisningsmaterialet Vold i hjemmet – et fælles ansvar målrettet socialrådgiveruddannelsen i Grønland og afholdt et dialogmøde om fremtidens krisecentre med deltagelse af blandt andre de grønlandske kommuner og den grønlandske Socialstyrelse.

Kattunneq er blevet til igennem et samarbejde mellem Mary Fonden, Danner, de grønlandske krisecentre, Mælkebøttecentret, Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet samt Oak Foundation Denmark.

Foto: Mary Fonden

DET HAR VI LÆRT

– fem væsentlige erfaringer fra Kattunneq

1. Kontinuerlig undervisning og opfølgning er afgørende for at øge fagligheden.
2. Der er potentiale for at styrke krisecentrenes organisering.
3. Det tværfaglige samarbejde om voldsudsatte familier skal styrkes.
4. Der er et behov for et fælles fagligt udgangspunkt for de centrale aktører, der arbejder med voldsudsatte familier.
5. Der er behov for at oplyse om, at voldsudsatte børn skal ses, høres, og tales med.

Foto: Malik Brøns

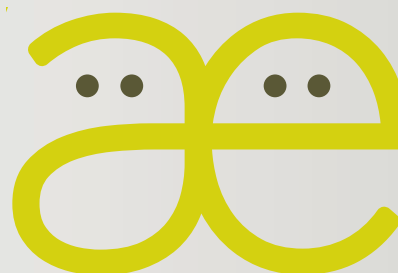
Studerende og praktikere mødte talstærkt op, da vi i Kattunneq lancerede et nyt undervisningsmateriale om vold i hjemmet målrettet socialrådgivere. Viden, metoder og øvelser i materialet er oprindeligt anvendt på Kattunneqs kurser om arbejdet med voldsudsatte kvinder og børn.

VÆRKET

Værket er sat i verden for at mindske ensomhed blandt voksne og for at skærpe opmærksomheden på, at voksne i alle aldersgrupper kan være ensomme. Ensomhed forbindes ofte med alderdom, men mange voksne midt i livet oplever alvorlig ensomhed, og det kan ødelægge livskvalitet, helbred og forkorte levetiden. I Værket kan 30-60-årige mødes og både hygge sig sammen og øve sig i nogle af de sociale færdigheder, som kan forsvinde, når de ikke bliver brugt.

Mary Fonden er i 2019 trådt ud af projektet, som vil køre videre i Røde Kors' regi. Driften af Værket vil fremadrettet, ligesom Røde Kors' øvrige sociale aktiviteter, blive varetaget af Røde Kors' regionale konsulenter med en overordnet tilknyttet programansvarlig.

4.5 SÅDAN BEKÆMPER VI OGSÅ SOCIAL ISOLATION

Vores primære arbejde i Mary Fonden ligger inden for vores tre indsatsområder. Vi har dog også indsatser og tiltag, der på andre måder bidrager til at bekæmpe social isolation. Vi bidrager til ny viden, der kan være med til at hjælpe mennesker ud af social isolation. Vi er med til at skubbe til de svære samtaler om tabubelagte emner. Og vi forsøger at skabe håb for dem, der er i fare for eller allerede står uden for fællesskaberne.

Fællesskabsmålingen

Mennesker, som lever på kanten af eller uden for fællesskaber, drømmer om en meningsfuld hverdag – og for mange er det ensbetydende med et job. Men langt de fleste oplever, at der ikke er plads til dem på arbejdsmarkedet på grund af manglende fleksibilitet og mulighed for individuelle hensyn. Det viste en ny undersøgelse, som Mary Fonden, TrygFonden og VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd står bag.

Gennem interviews med 78 mennesker, der i større eller mindre grad står uden for fællesskabet, tegner undersøgelsen "Bag om Fællesskabsmålingen" et nuanceret billede af hverdagsliv præget af social eksklusion. Især psykisk sårbarhed og ensomhed fylder for de interviewede, men deres ønsker og drømme vidner også om en stor, uforløst ressource, som både velfærdssystemet og civilsamfundet skal blive bedre til at forløse, hvis disse mennesker skal opleve at være en del af fællesskabet.

Rapporten viser bl.a. at mennesker, som lever på kanten af eller uden for fællesskaber, drømmer om en meningsfuld hverdag – og for mange er det ensbetydende med et job. Men langt de fleste oplever, at der ikke er plads til dem på arbejdsmarkedet på grund af manglende fleksibilitet og mulighed for individuelle hensyn.

"Jeg vil starte med noget, som i mine øjne er en forudsætning for al social forandring, og som derfor også er afgørende for det, vi skal tale om i dag: Forståelse kommer før forandring. Og empati er vejen til fuld forståelse. Når vi sætter os i andres sted, når vi virkelig lytter, så er vi ofte bedre i stand til at forstå." Kronprinsessen åbnede konferencen om social eksklusion, hvor vi sammen med TrygFonden lancerede den kvalitative rapport "Bag om Fællesskabsmålingen".

GRØNLAND

Mary Fonden har gennem en årrække haft projekter i Grønland, der afhjælper konkrete problemstillinger, og som har været målrettet fagpersoner. I 2019 blev der arbejdet videre med at udforske potentielle katalysatorer for social forandring i Grønland.

Behov for mere samarbejde blandt aktører i Grønland

Der er i dag mange aktører, både offentlige, NGO'er og fonde, som arbejder med og for børn og unges trivsel i Grønland, der over de seneste år har igangsat og gennemført nye projekter. I Mary Fonden har vi, gennem dialog med relevante parter erfaret, at der har manglet et overblik over, hvem aktørerne er, hvor de arbejder, og hvilke indsatser de mere specifikt arbejder med. Samtidig har de mange indsatser og projekter ikke altid medført de ønskede forandringer. Det kalder på, at der i højere grad sættes fokus på at forbinde aktører, der arbejder i Grønland. I 2019 tog Mary Fonden, i samarbejde med Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet i Grønland, initiativ til denne forstærkede dialog. Første skridt var en kortlægning af aktører og indsatser i Grønland, samt afdækning af potentialet og interessen for samarbejde.

Kortlægning af indsatser

På Mary Fondens initiativ har Socialt Udviklingscenter SUS med økonomisk støtte fra William Demant Fonden gennemført en kortlægning af aktører og indsatser i Grønland. Kortlægningen bygger på i alt 35 interviews med 41 repræsentanter fra civilsamfundsorganisationer og -foreninger, kommuner, styrelser og departementer samt fonde, som alle arbejder med sociale indsatser, der direkte eller indirekte er målrettet børn og unge i Grønland. Kortlægningen giver et overordnet billede af indsatser for børn og unge, samt perspektiver til hvordan forandring for børn og unge skabes i fællesskab i Grønland.

Aktører samlet til workshop i København

På workshoppen d. 28. oktober præsenterede vi, sammen med Socialt Udviklingscenter SUS, kortlægningen. Herefter fulgte spændende drøftelser omkring mulighederne for samarbejde på tværs af aktører. De deltagende aktører var langt hen ad vejen enige om, at der er behov for mere samarbejde og vidensdeling for at overkomme nogle af de mange barrierer som NGO'erne ofte møder i deres indsatser. Med på workshoppen var bl.a. Kronprinsessen samt Martha Abelsen, minister for sundhed, sociale anliggender og justitsområdet og mere end 40 repræsentanter fra NGO'er, fonde og offentlige institutioner, som arbejder med børn og unge i Grønland.

KORTLÆGNING

Kortlægning af aktører og indsatser i Grønland viser, at civilsamfundsorganisationer har igangsat mere end 60 forskellige indsatser/projekter med fokus på børn og unges trivsel over de seneste fem år.

De interviewede aktører pegede desuden på følgende væsentligste sociale udfordringer for børn og unge i Grønland p.t.:

Seksuelle overgreb
Vold i hjemmet og
i nære relationer
Omsorgssvigt
Selv mord

Alkoholmisbrug
Fattigdom
Ensomhed
Traumer
Sult

4.6 MARY FONDENS SÆRLIGE DONATION

Hvert år uddeler Kronprinsessen Mary Fondens særlige donation til et projekt eller en organisation, som har vist særligt potentiale, og som flugter med fondens formål. Mary Fonden gav i år sin særlige donation til projektet UNALA, der arbejder for at skabe bedre muligheder for unge i Indonesien. Projektet hjælper de unge ved at give dem viden om seksualitet og reproduktiv sundhed samt sundhedstjek og behandling.

Hjælp til Indonesiens unge

Reproduktive sundhedsproblemer og ufrivillige graviditeter er en stor udfordring blandt unge i Indonesien. Hvert år bliver cirka 1,7 mio. kvinder i Indonesien under 24 år mødre. Mange unge har ikke den nødvendige viden om, hvordan man beskytter sig imod uønsket graviditet og seksuelt overførte sygdomme. Samtidig kan frygt for stigmatisering afholde unge fra at henvende sig til de almindelige sundhedstilbud.

Projektet UNALA, der er etableret af FN's befolkningsfond UNFPA, forsøger at hjælpe de unge til en bedre fremtid ved at tilbyde dem viden om seksualitet og reproduktiv sundhed. Samtidig samarbejder UNALA med private klinikker, der tilbyder de unge gratis adgang til sundhedstjek og behandling. I deres arbejde lægger UNALA stor vægt på at møde de unge uden fordomme eller fordømmelse.

Med donationen på 50.000 USD vil UNALA bl.a. opkvalificere sundhedsmedarbejdere i projektet, forsøge at række ud til flere unge ved hjælp af sociale medier og hjælpe unge med særlige behov. Hos UNFPA, der står bag projektet UNALA, er man rigtig glade for Kronprinsessens engagement i projektet og donationen fra Mary Fonden.

Kronprinsessen besøger UNALA. Foto: Rizau Scampix

MARY FONDENS SÆRLIGE DONATION ER TIDLIGERE GÅET TIL BL.A.:

Krisecenter for kvinder i Kabul (50.000 USD)

Bydelsmødre, Fonden for Socialt Ansvar (250.000 kr.)

Dansk Flygtningehjælps arbejde i nærområderne (250.000 kr.)

Women Deliver-stipendiater til 14 unge ledere (250.000 kr.)

Brothers For Life, Sydafrika (250.000 kr.)

Fórum Mulher, Mozambique (250.000 kr.)

Orchid Project (50.000 kr.)

"Afrika Nu"-indsamlingen (200.000 kr.)

Maternity Worldwide, Etiopien (250.000 kr.)

“*Jeg havde fornøjelsen af at besøge projektet UNALA, da jeg var i Indonesien for nylig. Jeg var imponeret over deres arbejde med et emne, der er utrolig tabubelagt i Indonesien, og som de unge derfor ellers står meget alene med at håndtere. UNALA giver unge adgang til uundværlig information samt sundhedstilbud, der giver dem mulighed for at kunne træffe informerede valg og dermed bedre forudsætninger for at kunne klare sig godt. For viden er de unges stærkeste kort til en bedre fremtid. Derfor har vi valgt at støtte projektet UNALA.*

H. K. H. Kronprinsesse Mary

4.7 OPSUMMERING

Overskriften for vores arbejde i Mary Fonden 2019 har været opstart og udvikling. Vi er som planlagt gået ud af et par af de projekter, vi har været engageret i, fordi projekterne har været klar til at kunne leve videre uden os. Det har samtidig givet plads til, at vi har fået mulighed for at engagere os i nye, vigtige projekter inden for vores tre indsatsområder Mobning og Trivsel, Ensomhed og Vold i Hjemmet samt komme et godt skridt videre med igangværende partnerskaber og programmer.

Under vores indsatsområde Ensomhed er vi kommet et meget stort udviklingsskridt videre med projektet ”Me&We”, som tidligere havde arbejdstitlen ”Social Fitness”. Projektet er målrettet unge på efterskole og har til formål at styrke de unges sociale kompetencer, evnen til at etablere relationer og indgå aktivt i fællesskaber. Vi udvikler projektet sammen med Just Human, Efterskoleforeningen og Tuborgfondet. I 2019 har vi udviklet og afprøvet materialet med elever og lærere på tre efterskoler. I 2020 skal det reviderede materiale testes og evalueres på 30 efterskoler, inden det derefter bredes ud til så mange efterskoler og dermed så mange unge som muligt.

Med afsæt i vores reviderede strategi inden for området Vold i Hjemmet er der også kommet et nyt projekt til i 2019. Denne gang har vi fokus på den helt tidligere indsats ved at forhindre vold i familier, der venter barn. I et nyt samarbejde med Dialog mod Vold, Amager og Hvidovre Hospital og Østifterne er vi gået i gang med at udvikle en model for, hvordan jordemødre kan opspore vold blandt alle gravide. Samtidig udvikler vi en indsats, hvor familier med voldsproblematikker kan få støtte og rådgivning. Projektet hedder ”Sammen uden vold”.

Mary Fonden, Børns Vilkår og Red Barnet gik for år tilbage sammen om at etablere Alliancen mod mobning. Siden har vi lagt mange timer i at arbejde på et stort og helhedsorienteret skoletrivselsprogram kaldet ”Skolestyrken”, der vil gøre det lettere for skolerne at sætte målrettet ind over for mobning og fremme mobbefri skolemiljøer. I 2019 kom der for alvor form på arbejdet, og det tegner allerede rigtig godt. De skoler, der har testet det foreløbige program, er meget positive og finder både arbejdet med helskolemodellen og de konkrete materialer anvendelige.

Udvikling af ny viden og analyser har også fyldt meget i det forgangne år. Det gælder ikke kun viden, der skal være med til at kvalificere vores projekter, men også viden, der i det hele taget skal bidrage til indsatsen inden for vores overordnede formål og arbejdet med mobning og trivsel, ensomhed og vold i familien generelt. Vi har bl.a. fået udarbejdet en ny kortlægning af indsatser målrettet udsatte børn og unge i Grønland med det formål, at indsatserne fremadrettet koordinerer og samarbejder endnu mere, end det er tilfældet i dag.

Vi glæder os til at fortsætte arbejdet!

5. ØKONOMI

Mary Fonden har i regnskabsåret 2019 realiseret et resultat før uddelinger på DKK 32,4 mio., som primært hidrører fra donationer fra bidragsydere på DKK 17,1 mio. samt et samlet afkast af investeringer på DKK 15,0 mio., der er indtægtsført i resultatopgørelsen. Der er i regnskabsåret desuden modtaget donationer på DKK 12 mio., der er overført til Mary Fondens grundkapital.

Det realiserede samt urealiserede afkast (gevinst) er overført til Mary Fondens bundne kapital. Derudover er der anvendt DKK 1,3 mio. af Mary Fondens disponible kapital til finansiering af aktuelle indsatsområder, da det tilstræbes, at Mary Fondens disponible kapital anvendes til opfyldelse af fondens formål. På denne baggrund er Mary Fondens samlede egenkapital steget med DKK 22,3 mio. til DKK 204,6 mio.

Mary Fondens kapital skal overholde Anbringelsesbekendtgørelsen og er placeret med en høj andel af obligationer og erhvervsobligationer for at afspejle en investeringsstrategi med et moderat risikoniveau. I 2019 har afkastet på porteføljen været 8,22 % mod et benchmarkafkast på 7,40 %, hvilket må anses som tilfredsstillende. Alle aktivklasser i porteføljen har bidraget positivt til porteføljens samlede afkast.

Over året har porteføljen været neutralvægtet mod aktier og kreditobligationer, dog brudt af en periode henover sommeren med en overvægt mod aktier.

Mary Fondens investeringer er i starten af 2020 blevet negativt påvirket af den generelle nedgang i markedet som følge af Covid-19. Det er usikkert, hvad effekten af Covid-19 vil være på sigt. Det forventes dog ikke, at dette vil have markant indflydelse på aktivitetsniveauet og uddelingerne i 2020 og 2021.

Bruttouddelinger er steget i 2019, hvilket i væsentligt omfang kan henføres til Alliancen mod mobning (Mobning og Trivsel). På de øvrige indsatsområder er det primært to nye projekter, Me&We (Ensomhed) og Sammen uden vold (Vold i Hjemmet), der har bidraget til stigningen.

Forventningen til 2020 er, at uddelingerne vil fortsætte den opadgående kurve, efterhånden som nye projekter igangsættes.

RESULTATOPGØRELSE 1. JAN - 31. DEC

	2019	2018
Afkast af værdipapirer	14.971.587	-3.987.663
Formålsdonation	17.094.903	10.677.679
Øvrige donationer, herunder prismodtagelser	315.951	22.623
Indtægter	32.382.441	6.712.639
Depot- og forvaltningsgebyr mv.	61.837	247.021
Personaleomkostninger til administration og fundraising	556.516	620.153
Administrationsomkostninger	1.007.776	1.014.978
Donation til omkostningsdækning fra Hempel Fonden m.fl.	-1.626.129	-1.882.152
Omkostninger	0	0
Resultat før skat	32.382.441	6.712.639
Skat af årets resultat	0	0
Årets resultat før uddelinger	32.382.441	6.712.639
Uddelinger	22.125.904	18.710.097
Årets resultat efter uddelinger	10.256.537	-11.997.458
Resultatdisponering		
Overført til konsolidering af bunden kapital	0	0
Overført til disponibel kapital	-1.286.779	-1.465.653
Overført til bunden kapital	11.543.316	-10.531.805
	10.256.537	-11.997.458

BALANCE 31. DECEMBER

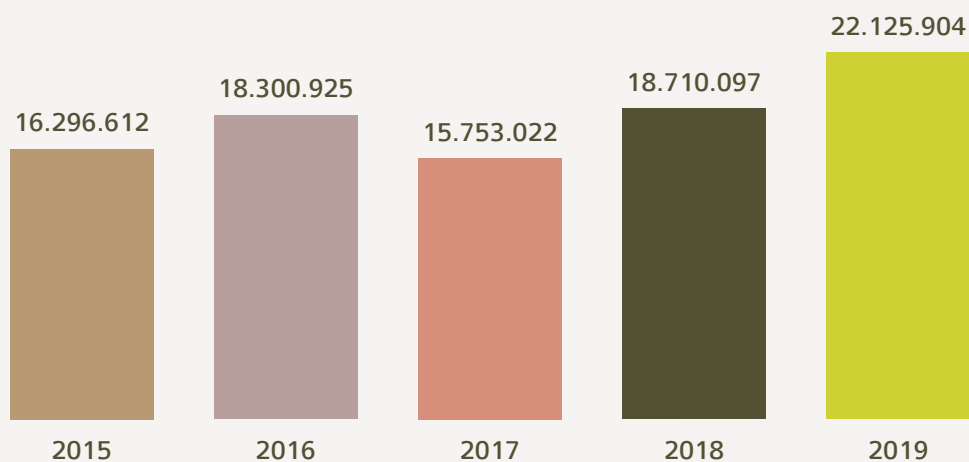
Aktiver	2019	2018
Obligationer	140.555.627	115.663.251
Aktier mv.	61.522.432	46.208.791
Bankindestående	899.855	10.431.574
	202.977.914	172.303.616
Mellemregning, disponibel kapital	-9.705.580	-2.574.598
Bundne aktiver	193.272.334	169.729.018
Materielle anlægsaktiver	148.280	186.438
Beholdning af materialer	2.284.679	2.431.428
Tilgodehavender fra uddelingsaktiviteter	55.652	701.979
Tilgodehavende renter	918.365	959.618
Tilgodehavende udbytteskat	208.303	831.424
Periodeafgrænsningsposter	1.655.698	147.859
Andre tilgodehavender	231.706	0
Bankindestående	12.091.008	9.004.917
	17.593.691	14.263.663
Mellemregning, bunden kapital	9.705.580	2.574.598
Disponible aktiver	27.299.271	16.838.261
Aktiver	220.571.605	186.567.279

BALANCE 31. DECEMBER

Passiver	2019	2018
Bunden kapital	193.272.334	169.729.018
Disponibel kapital	11.336.974	12.623.753
Egenkapital	204.609.308	182.352.771
Anden gæld	291.262	0
Langfristede gældsforpligtelser	291.262	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser	229.706	664.997
Periodiserede donationer	6.636.107	1.926.985
Anden gæld	8.805.222	1.622.526
Kortfristede gældsforpligtelser	15.671.035	4.214.508
Gældsforpligtelser	15.962.297	4.214.508
Passiver	220.571.605	186.567.279

Bruttouddelinger 2015-2019

UDDELINGER 2018

Uddelinger	2019	2018
Mobning og Trivsel	13.399.632	10.342.897
Vold i Hjemmet	3.848.332	4.768.850
Ensomhed	3.229.170	2.287.032
Projektudvikling	1.312.703	984.144
Mary Fondens særlige donation	336.067	327.174
	22.125.904	18.710.097

